

طهارت باطنی

متن سخنرانی‌های

استاد حسین انصاریان

رمضان ۱۳۷۰ - مسجد حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) تهران

سویانید	انصاریان، حسین، ۱۳۳۲
مبانی و نام پدیدآور	طهرات باطنی
مشخصات نشر	مهر - دارالعرفان، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	۲۸۶ ص
شابک	۹۷۸۰۰۰۵۶۳۳۷۰۱۰۹
رویداد فهرست نویسی	فهرست و مقدمات
زبانیت	کتابخانه: ج ۱۸۱-۱۸۲، همچنین به صورت زبانت
شماره کتابشناسی ملی	۲۸۵۱۸۲۲

www.erfan.ir

طهارت باطنی

- ✎ نویسنده: استاد حسین انصاریان
- ✎ ویرایش و تحقیق: ابوالفضل طریقه دار، همکاران: عبد رضا حق گوین و سید علی طحایی
- ✎ تأیید و صفحه بندی: ابوالفضل کریمی و سید محمد مرسوی
- ✎ چاپ: زلال کوثر
- ✎ نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۹۴
- ✎ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- ✎ قیمت: ۱۳۰۰۰۰ ریال
- ✎ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۳۷-۱۱-۹
- ☐ کلیه حقوق محفوظ و در انحصار ناشر است.

مرکز نشر دارالعرفان: قم - خیابان شهید فاطمی (دور شهر) کوچه ۱۹، پلاک ۲۷

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۴۳۷

فهرست مطالب

۱۳.....	سخن ناشر
۱۵.....	پیش‌گفتار مؤلف
۱۷.....	۱. سفرهای انسان به سوی طهارت
۱۷.....	نکته اول: سفرهای انسان به سوی طهارت
۱۸.....	سفر اول: من الله الى الدنيا
۱۹.....	سفر دوم: «من الدنيا الى الله»
۲۱.....	نکته دوم: مراتب طهارت
۲۳.....	منابع طهارت‌های چهارگانه
۲۷.....	۲. عوامل طهارت افزا
۲۷.....	غسل، وضو و تیمم
۲۷.....	غسل
۲۸.....	وضو
۲۹.....	نور وضو
۳۰.....	مستحبات وضو
۳۱.....	تیمم
۳۲.....	فلسفه وضو، غسل و تیمم

- ۳۵.....مقدمات قلبی غسل، وضو و تیمم
- ۳۷.....۳. ایمان و طهارت
- ۳۷.....مؤمن، برتر از ملک مقرب
- ۳۸.....ملائکه و عقیده به آنها
- ۴۰.....جهنم؛ عاقبت حکم به باطل
- ۴۱.....مسیر بهشت و جهنم
- ۴۳.....۴. یاد قیامت، عامل طهارت
- ۴۳.....ضرورت قیامت
- ۴۴.....نزدیک بودن قیامت
- ۴۵.....شاهدان قیامت
- ۴۶.....اقسام مردم در قیامت
- ۴۷.....صداهای وحشتناک قیامت
- ۴۸.....وضع نیکوکاران و صابران در قیامت
- ۵۰.....تهیه زاد و توشه آخرت
- ۵۲.....نقش قبرستان در بیداری انسان
- ۵۳.....سؤال‌های قبر و قیامت
- ۵۵.....انفاق؛ ذخیره قیامت
- ۵۷.....ناگهانی بودن مرگ
- ۵۹.....۵. یاد مرگ؛ بهترین موعظه
- ۶۰.....معنای «کفی»
- ۶۰.....آیا درخواست از کسی با توحید و توکل منافات دارد؟
- ۶۲.....فلسفه تجمعات دینی و طرح مشکل
- ۶۲.....حج و اهمیّت آن

۶۳	 مستطیع کیست؟
۶۴	 ضرورت پرداخت تکالیف و حقوق مالی
۶۴	 قناعت
۶۵	 آلودگی؛ سرانجام دوری از قناعت
۶۶	 کفایت در امور معنوی
۶۹	۶. قناعت؛ ثناء یادآوری قیامت
۷۰	 قناعت و دوری از سختی‌ها
۷۴	 قناعت و آرامش
۷۵	 آثار ناگوار غفلت از مرتبه
۷۶	 قناعت و پاکیزگی در زندگی صاحب امام حسین (ع)
۷۸	 مردن نفیسه، نوه امام حسن مجتبی (ع)
۸۱	۷. ایمان به ولایت امیرمؤمنان (ع)، عامه باریت
۸۱	 علی (ع) از زبان ابن عباس
۸۳	 نعمت وجود علی (ع)
۸۴	 ابن عباس و فهم قرآن
۸۷	 منزلت علی (ع) و شیعیانش
۸۸	 عظمت روحی حضرت علی (ع) و فاطمه زهرا (ع)
۹۱	۸. ایمان به ولایت امیرمؤمنان (ع)
۹۱	 علی (ع)، مفسر واقعی قرآن
۹۲	 تواضع علمی
۹۳	 یک آیه و معانی بی نهایت
۹۴	 آفت کبر علمی
۹۷	 علی (ع) و اصحابش، مصداق السابقون

- ۹۹..... علی علیه السلام و فرزندان: مصداق اولی الامر
- ۱۰۰..... ایمان به علی علیه السلام، شرط عبور از صراط
- ۱۰۰..... علی علیه السلام، شرط اجابت دعا
- ۱۰۱..... علی علیه السلام، شرط قبولی اعمال
۹. امیر مؤمنان علی علیه السلام، عصاۃ اسلام..... ۱۰۳
- ۱۰۳..... اقتدا به امیر المؤمنین علیه السلام
- ۱۰۴..... شونگن شکل گیری عشق از نگاه علی علیه السلام
- ۱۰۷..... اسنشمام را بنام علی علیه السلام در سوره واقعه.....
- ۱۱۰..... نفرین علی علیه السلام
- ۱۱۱..... مرد یهودی و توسل به علی علیه السلام
۱۰. امیر مؤمنان علی علیه السلام و شرح حیاتش..... ۱۱۳
- ۱۱۳..... فضیلت قرائت سوره واقعه
- ۱۱۵..... مفهوم سابقون
- ۱۱۶..... علی علیه السلام و فریاد از عالمان بد
- ۱۱۸..... شیعه کیست؟
- ۱۱۹..... احتجاج سلمان و ابوبکر درباره ولایت علی علیه السلام
- ۱۲۱..... نمونه هایی از کرامت عاشقان علی علیه السلام
- ۱۲۴..... داستان دو برادر درباره حقانیت علی علیه السلام
- ۱۲۵..... علی علیه السلام و پول بابرکت
۱۱. امیر مؤمنان علیه السلام، مصداق بارز قرآن..... ۱۲۷
- ۱۲۸..... رمضان، ماه سنخیت با قرآن
- ۱۲۸..... چگونه قرآن عینی شویم؟
- ۱۲۹..... قرآن عینی در بازار قیامت.....

۱۳۰	صدای رحمت الهی در قیامت
۱۳۱	مرگ؛ لحظه راحتی عاشقان علی علیه السلام و اهل بیت علیهم السلام
۱۳۲	علی علیه السلام ، مصداق آیه های قرآن
۱۳۵	پیامبر صلی الله علیه و آله و سفارش به منزلت علی علیه السلام
۱۳۶	خبر شهادت علی علیه السلام از زبان پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۳۷	عاقبت دوستان و دشمنان علی علیه السلام
۱۳۸	بشارت علی علیه السلام شیعیان
۱۴۱	۱۲. عشق و اطاعت راه رسیدن به طهارت
۱۴۲	نکته ادبی دربارهٔ حرفه «لوح»
۱۴۳	اهل بیت علیهم السلام ، کشتی نجات
۱۴۴	خود بزرگ بینی، عامل دوری از اهل بیت علیهم السلام
۱۴۵	اطاعت از رسول؛ شرط ایمان
۱۴۸	تفسیر امام معصوم علیه السلام از «کفّین»
۱۵۱	۱۳. شب قدر؛ شب هدایت و طهارت
۱۵۴	جنگل ظاهری و باطنی
۱۵۵	عاق والدین؛ حیوان درنده باطنی
۱۵۸	معجزه؛ فوق علم
۱۵۹	عاق والدین در امور مشروع؟
۱۶۰	نمونه ای از عاق والدین
۱۶۳	۱۴. اوقات و انسان های مبارک
۱۶۴	کارهای خدایی مبارک اند
۱۶۴	حرص، مانع مبارک شدن کارها
۱۶۶	نمونه هایی از کارهای مبارک

- متدین خوب و بد..... ۱۶۸
- مطالعه در اسلام، نه در رفتار مسلمان‌نماها و مدعیان..... ۱۷۱
- زن وارسته و مبارک..... ۱۷۲
۱۵. نشانه‌های طهارت باطنی (۱)..... ۱۷۵
۱. پذیرفتن حقیقت..... ۱۷۵
۲. آسان‌گیری در برابر حقیقت..... ۱۷۶
- سخت‌گیران و سخت‌گیران در قیامت..... ۱۷۷
- آسان‌گیر، برخوردها..... ۱۷۸
۳. همراه بودن، هم با عمل..... ۱۷۹
۴. آغاز کردن کار با نام خدا..... ۱۸۰
۵. آخرت طلبی..... ۱۸۲
۶. هجرت در راه خدا..... ۱۸۳
۷. حقیقت بینی..... ۱۸۵
۸. جوانمردی..... ۱۸۵
۱۶. نشانه‌های طهارت باطنی (۲)..... ۱۸۷
۹. تقوا..... ۱۸۷
- ارزش جوانان و پیران پرهیزگار..... ۱۸۷
- چگونگی رسیدن به پرهیزکاری..... ۱۸۸
۱۰. دوری از جهل و نادانی..... ۱۸۸
۱۱. تواضع..... ۱۹۰
۱۲. حلم و بردباری..... ۱۹۱
- ولادت امام حسن مجتبی (ع)..... ۱۹۳
۱۳. دوری از فریب‌کاری..... ۱۹۴
۱۴. پرهیز از گناه..... ۱۹۵

۱۹۶	۱۵. محاسبه نفس.....
۱۹۷	۱۶. صبر.....
۱۹۸	صبر با بد خلقی همسر.....
۲۰۰	۱۷. خود شکنی.....
۲۰۲	۱۸. طهارت زبان.....
۲۰۲	ناسپاسی اعضا و جوارح.....
۲۰۳	نقش روزه ۱. طهارت زبان، اعضا و جوارح دیگر.....
۲۰۴	۱۹. اهتمام به نماز، روزه نماز صبح.....
۲۰۷	ضرورت آموزش اخلاق و طهارت.....
۲۰۹	مشقت های رسول خدا ﷺ و ائمه طاهرين (علیهم السلام) برای کسب طهارت باطنی مردم.....
۲۱۱	۱۷. نشانه های طهارت باطن (۳).....
۲۱۱	۲۰. حمایت از پیشوای عادل.....
۲۱۲	۲۱. پای بندی به عهد های خدا.....
۲۱۳	رمضان، عهد خدا.....
۲۱۵	عهد شکنی و آثار آن.....
۲۱۷	۲۲. داشتن روحیه پاداش و شکرگزاری.....
۲۲۰	۲۳. پرهیز از عیب جوئی.....
۲۲۱	۲۴. ایثار و از خود گذشتگی.....
۲۲۲	۲۵. انس با دعا.....
۲۲۴	۲۶. یاد مرگ و معاد.....
۲۲۶	روش های طهارت افزای تربیت اسلامی.....
۲۲۷	۱۸. توبه و طهارت.....
۲۲۷	توبه و رحمت الهی.....
۲۲۸	آسان بودن پذیرش توبه نزد خدا.....

۲۳۰	ظرفیت؛ شرط آگاهی از اسرار.....
۲۳۱	توبه در مجلس ذکر.....
۲۳۲	حضور ملائکه در مجلس ذکر.....
۲۳۳	همت دعا و توبه.....
۲۳۵	توبه دشمن علی علیه السلام
۲۳۶	پذیرش توبه و توفیق روزه.....
۲۳۸	توبه روز سواران و رحمت الهی.....
۲۳۹	توبه در شب آخر ماه رمضان.....
۲۳۹	توبه عید و بخشش معصومین.....
۲۴۰	هنر توبه.....
۲۴۰	۱. «حر بن ریاحی».....
۲۴۲	۲. جوان شامی.....
۲۴۵	فهرست‌ها
۲۴۷	فهرست آیات.....
۲۵۹	فهرست روایات.....
۲۶۵	فهرست انبیا، معصومین و اشخاص.....
۲۷۱	فهرست اماکن.....
۲۷۳	فهرست ادیان، مذاهب، قبایل و فرق.....
۲۷۵	فهرست کتاب‌ها.....
۲۷۹	فهرست اشعار.....
۲۸۱	کتابنامه.....

سخن ناشر

در جهان پرتلاطم بشری، آيات و شورش الهی و کلام روح بخش معصومین و زمزم لایزال معارف شیعه، مرهم جان‌های خسته و درآب کننده تشنگان هدایت و رهایی بخش جویندگان از ظلمت‌های نفس است. عالمان دینی و عام‌فان حقیقی، غواضان این اقیانوس بیکران معرفت‌اند که گوهرهای ناب علوم قرآن و احادیث را به دست آورده و به مشتاقان حقیقت عرضه می‌نمایند.

در این میان، کرسی منبر و خطابه، رسانه دیرپا و ساینده است که از دیرباز زمینه ارتباط و انتقال معارف دینی و مکارم اخلاقی را در میان عالمان و متعالمان فراهم کرده است و عالمان آگاه و هادیان دلسوز، که عمر خویش را صرف تتبع و تحقیق در آثار علمی شیعه نموده‌اند، عبادالله را به مصداق کریمه ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾، با کلام نغز و لطیف خود به راه سعادت دعوت کرده‌اند.

مجموعه حاضر، که با عنوان «سیری در معارف اسلامی» در مجلدات مختلف و موضوعات متنوع در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد، مجموعه مباحث عالمانه و ارزشمند حضرت آیه الله حاج شیخ حسین انصاریان رحمته الله است که یکی از عالمان برجسته و میراث‌داران گوهر سخن در زمان خویش می‌باشد و استواری کلام و لطافت بیان نافذشان بر اهل نظر پوشیده نیست.

این گنجینه ارزشمند، حاصل نیم قرن مجاهدت‌های علمی و تبلیغی حضرت استاد جهت

نشر و ترویج فرهنگ غنی شیعه بر کرسی بحث و نظر می‌باشد که به منظور پربارتر ساختن محتوای تبلیغ دینی در جامعه و استفاده بیشتر طلاب محترم علوم دینی، به زیور طبع آراسته می‌شود.

در این مجموعه گرانقدر، تلاش شده است با تکیه بر ویرایشی روشمند و دقیق، ساختار هنرمندانه مباحث و سبک استاد در ارائه سخن از بین نرود، تا ضمن نشر فرهنگ انسان‌ساز آل‌الله (علیهم‌السلام) شیوه منحصر به فرد معظم‌له در تبیین معارف دینی نیز حفظ شده و به مشتاقان ارائه گردد.

مجتدی، که اکثرین تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود یازدهمین اثر از این مجموعه سترگ و دربردارنده هجده گفتار در باب «طهارت باطنی» می‌باشد که مربوط به سخنرانی‌های حضرت استاد در ماه مبارک رمضان ۱۳۷۰ در مسجد حضرت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) تهران است.

این مکتوب علاوه بر ده گفتار استثنائی سخنرانی - که لاجرم سبک و سیاق متن را نیز گفتاری می‌سازد - از فواید زیر - است
- عنوان‌بندی مناسب و تفکیک مناسب موضوعات.

- استخراج مصادر آیات و روایات و ارائه طالع متنوع دیگر در پی‌نوشت.

- ذکر نام مستقل برای هر بحث (در انتخاب نام بر - جانا - و نیز هر گفتار، غلبه موضوع مدنظر بوده است، نه انطباق کامل موضوع و محتوا).

- مجموعه متنوع فهرست‌ها و ...

در پایان از همه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر زحمات فراوانی را متقبل شده‌اند، به ویژه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین بطحایی معاون پژوهش و جناب حجت‌الاسلام والمسلمین حق‌گوین و نیز ویراستار محترم این اثر جناب آقای ابوالفضل طریقه‌دار کمال تشکر را داریم و امیدواریم این اثر مورد رضایت حضرت حق و اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) و مقبول نظر مبلغان دینی قرار گیرد.

پیش‌گفتار مؤلف

«الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلَى آلِهِ آلِ اللَّهِ»

پایه‌گذار منبر و جلسات سخنرانی پیام، رشد و هدایت جامعه، وجود مبارک پیامبر اسلام ﷺ بود. ارزش تبلیغ دین از طریق منبر جلسات تا جایی بود که رسول اکرم ﷺ تا روز پایان عمرشان با کمال اخلاص، به بیان معارف دین پرداختند و در این راه زحمات سنگینی را متحمل شدند. پس از پیامبر، وجود مقدس امیرمؤمنان علیه السلام این تکلیف الهی را به عهده گرفتند که بخشی از سخنرانی‌های آن حضرت در کتاب بی‌نظیر «البلاغه» موجود است. امامان معصوم علیهم السلام، به‌ویژه حضرت امام باقر علیه السلام و حضرت امام صادق علیه السلام نیز تا جایی که فرصت در اختیارشان قرار گرفت و مزاحمتی از جانب حکمرانان بنی‌امیه، بنی‌عباس برایشان پیش نیامد، این مهم را به‌صورت بیان معارف الهی و رشته‌های مختلف علوم به صورتی که حجت تا قیامت بر همگان تمام باشد را به عهده گرفتند و دیگران را - که مورد اعتمادشان در علم و عمل بودند - به این مسأله تشویق کردند.

عالمان مخلص و با عمل شیعه برای حفظ دین خدا و تبلیغ معارف الهیه بر اساس قرآن و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام، قرن به قرن تا به امروز که سال ۱۳۹۴ هجری شمسی است، این جایگاه عظیم را حفظ کردند؛ شخصیت‌هایی چون شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ طوسی، علامه محمدباقر مجلسی، شیخ جعفر شوشتری و در قرن معاصر بزرگانی چون آیه الله

العظمی بروجردی، آیه الله سیدعلی نجف آبادی، آیه الله حاج میرزا علی شیرازی، آیه الله حاج میرزا علی هسته‌ای، آیه الله حاج میرزا علی فلسفی تنکابنی و... با داشتن مقام مرجعیت و مقام علمی بسیار بالا، در ماه رمضان، محرم و صفر به منبر می‌رفتند و از این طریق دین خود را به قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام ادا می‌کردند.

این جانب حسین انصاریان که سالیانی از عمرم را در شهر مقدس قم، این آشیانه اهل بیت علیهم‌السلام، نزد بزرگانی از مراجع و اساتید مشغول تحصیل بوده‌ام، بر اساس وظیفه‌ای که احساس می‌کردم رو به جانب تبلیغ و تألیف آوردم و در این راه، فقط توفیق حق رفیق راهم بود. در زمینه تبلیغ، بیش از دوازده هزار سخنرانی در نزدیک به هفتصد موضوع مختلف بر پایه قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام و تاریخ صحیح و نکاتی از حیات پاکان و اولیای الهی پرداخته‌ام و امیدوارم تا لحظات پایان عمرم هم چنان توفیق ادای این وظیفه را از جانب حق داشته باشم. مؤسسه فرهنگی دارالعرفان، که در شهر قم در جهت نشر معارف قرآنی و فرهنگ اهل بیت علیهم‌السلام فعالیت‌های مهمی را در سطح جهانی انجام می‌دهد، بنا گذاشت متن این سخنرانی‌ها را به صورت مکتوب درآورد تا در اختیار طلاب حوزه‌ها و دانشجویان و مردم علاقه‌مند قرار گیرد و این مجموعه - که احتیاج به توضیح و تفسیر ندارد - در آینده منبعی برای مبلغان شیعه باشد. من پس از سپاس از حضرت حق، لازم می‌دانم به خاطر تحقق این مهم از دو فرزندم و جناب حجت الاسلام و آلاء الله علیهم‌السلام حاج شیخ محمد جواد صابریان و کلیه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر متحمل رنج و زحمات شده‌اند، تشکر کنم و از خوانندگان، به خصوص مبلغان گرامی، درخواست دعا نمایم.

فقیر: حسین انصاریان

